

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÜYELERİNİN BÜNYELERİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİKLİKLERİN ÜYELİK STATÜSÜ BAKIMINDAN ETKİLERİ

Dr. Cem SAR

Giriş :

Birleşmiş Milletler Teşkilâtına yeni üye kabulü, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 4. maddesindeki şartlar gereğince olur. Adı geçen maddenin 1. paragrafında üyelik için başvuran devlette aranılan nitelikler belirtilmektedir. Bunlar : 1. Barışsever olmak; 2. Andlaşmadaki vecibeleri kabule ve yerine getirmeğe istekli olmak; 3. Buna muktedir olmaktır. Aynı maddenin 2. paragrafı ise üyeliğe kabul edilme usulünü açıklamaktadır. Üyeliğe kabul, Güvenlik Meclisinin tavsiyesi üzerine Genel Kurulun kararı ile olur. (Güvenlik Meclisinde tavsiye kararı alınırken beş süreli üyenin veto hakkı vardır, ayrıca Genel Kurulun kararı ise, önemli meseleler arasında, olup, hazır bulunan ve oy veren üyelerin üçte iki çoğunluğu ile alınır.) Andlaşmanın 5. maddesi üyelik statüsünün doğurduğu hak ve imtiyazların kullanılmasının yasaklanmasını, 6. maddesi ise Teşkilâttan ihracı düzenlemektedir.

Birleşmiş Milletlerde üyelik statüsüne ilişkin adı geçen maddelerin öngördüğü düzen, üye devletlerin bünyelerinde herhangi bir değişikliğin meydana gelmeyeceği kanısına dayanmaktadır. Gerçekten, Birleşmiş Milletler Andlaşmasında üye devletlerin bünyelerinde olabilecek değişikliklerin (üye devletin ülkesinden ayrılan bir kesiminde yeni bir devletin kurulması, iki üye devletin birleşip yeni bir devlet meydana getirmeleri, üye devletin parçalanıp yerine yeni devletlerin ortaya çıkması gibi) üyelik statüsü üzerindeki etkilerine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Oysa, milletlerarası hayatta «Devlet sisteminin» ortaya çıkmasından beri devletlerin bünyelerinde sık sık değişiklikler olmuş ve milletlerarası hukukta bu olaylara koşut olarak gerek ahdî, gerek teamülî birtakım kurallar belirmiştir. Doktrinde bu çeşit sorunlar — iç hukuk kav-

ramlarından mülhem olarak — «Devletlerin halef olması» başlığı altında incelenmektedir. Nitekim, parçalanma veya birleşme sonucunda ortaya çıkan eski devlet ile yeni devlet veya devletler arasındaki ilişkiler, iç hukuk sistemlerinde kişiler bakımından belirli normlara bağlanmış bulunan «veraset ilişkisine» benzetilmek istenmiştir. Milletlerarası hukuk yazarları uzun yıllar, iç hukukta uygulanan ilkelerin etkisinden kurtulamıyarak, selef devlet ile halef devlet arasında nelerin devredilip nelerin devredilmediğini tartışmışlardır. Devletlerin halef olmalarının etkileri, özellikle andlaşmalar, devlet borçları, devlet emlâki, müktesep haklar, vatandaşlık v. s. bakımından ele alınmış olup; milletlerarası teşkilâtlarda üyelik statüsü bakımından incelenmemiştir. Bu arada bünye değişiklikleri ile doğrudan doğruya ilgili devletler, aralarında akdettikleri andlaşmalarda bu değişikliklerin etkilerini çeşitli yönlerden tesbit etmişlerdir. Örneğin, ana-devlet ile ülkesinden ayrılan devlet veya yeni bir devlet kurmak üzere birleşen devletler aralarında yaptıkları andlaşmalarda çoğu zaman hangi andlaşmaların, hangi devlet borçlarının, v. s. halef devlete devredileceğini kararlaştırmışlardır.

Böyle olunca, Birleşmiş Milletler Andlaşmasındaki üye devletlerin bünyelerindeki değişikliklerin üyelik statüsü üzerindeki etkilerine ilişkin boşluğun sakıncası olmadığı ileri sürülebilir. Selef ve halef durumuna geçen devletler aralarında yapacakları andlaşmalarla, üyelik statüsünün hangi devlette kalacağını veya hangi devlete geçeceğini tesbit ederler; Birleşmiş Milletler Teşkilâtı ise tarafların seçecekleri çözüm yolunu benimser. Ancak, kanımızca bu görüşün dayanağı asılsızdır: Çünkü, tarafların aralarında yapacakları andlaşmaların *res inter alios acta* ilkesine göre Birleşmiş Milletler Teşkilâtını bağliyamıyacakları açıktır. Başka deyimle, üye devletlerde meydana gelen bünye değişikliklerinin üyelik statüsü bakımından etkilerini tesbit etmek, Teşkilâtın benimsiyeceği görüş ve alacağı karara bağlıdır.

Birleşmiş Milletler Teşkilâtının kuruluş tarihinden bu yana, muhtelif üye devletlerin bünyelerinde değişiklikler olmuş ve Andlaşmadaki boşluğun yerini 1947 den beri gelişen bir tatbikat doldurmuştur. Çalışmamızın birinci bölümünde konumuzla ilgili Birleşmiş Milletler tatbikatını, ikinci bölümde ise, bu tatbikatın dayandığı veya çığnediği Milletlerarası hukuk ilkelerini inceliyeceğiz.

I. Birleşmiş Milletler Tatbikatı

Milletlerarası hayatta devletlerin bünyelerinde meydana gelen değişikliklerin, şekil bakımından, muhtelif çeşitleri olabileceğini gördük. Birleşmiş Milletler tatbikatında Teşkilâtın — üye devletlerdeki bünye değişikliği sonunda — karşılaştığı meseleleri üç türe ayırmak gerekir: 1. Üye devletin ülkesinden bir kesimin ayrılıp yeni bir devlet kurması (Pakistan'ın Hindistan'dan, Suriye'nin Birleşik Arap Cumhuriyetinden ayrılması); 2. İki üye devletin birleşip yeni bir devlet teşkil etmeleri (Suriye ve Mısır'ın birleşip Birleşik Arap Cumhuriyetini kurmaları); 3. Üyeliğe başvuran bir devletin parçalanıp yerine iki yeni devletin ortaya çıkması (Mali Federasyonun bölünüp yerine Senegal ve Mali devletlerinin kurulması).

A. Hindistan ve Pakistan'ın üyelikleri :

Hindistan bilindiği gibi, İngiltere'ye bağlı sömürge statüsünü taşıdığı halde, Milletler Cemiyetine girmiş, Nisan 1945 de Birleşmiş Milletlere ilişkin San Francisco konferansına çağırılmış ve Birleşmiş Milletlerin aslî üyesi olmuştur. 1947 yılında, İngiltere Parlamentosunun *Indian Independence Act* ını kabul etmesi üzerine, eski Hindistan sömürgesinin ülkesinde tam bağımsızlıklarını kazanan Hindistan ve Pakistan adı altında iki Dominyon kurulmuştur. (1)

Pakistan Dışişleri Bakanı, 15 Ağustos 1947 de Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine gönderdiği bir telgrafta, «Hindistan ve Pakistan Dominyonlarının otomatik olarak Birleşmiş Milletler üyeliğine kabul edilmeleri gerektiğini ve bu görüş benimsenmediği takdirde Pakistan'ın üyelik için başvurduğunu» bildirmiştir. (2) Genel Sekreterin bu durum karşısında aşağıdaki yollardan birini seçmesi gerekiyordu: 1. Hindistan ve Pakistan'ı yeni birer devlet olarak saymak ve ikisinin de 4. madde şartları uyarınca üyeliğe kabul edilmesini sağlamak; 2. Hindistan ve Pakistan'ın eski «sömürge»

(1) Hindistan 15 Ağustos 1947 de bağımsızlığını kazanarak Dominyon statüsünü almıştır. Pakistan aynı tarihte bağımsız bir Dominyon olmuştur. Daha sonra, Hindistan yeni anayasasının 26 Ocak 1950 de yürürlüğe girmesi üzerine, Pakistan ise 1953 de birer Cumhuriyet olmuşlardır. Bknz : Oppenheim - Lauterpacht, *International Law*, c. I, 8 b., London, 1955, ss. 209, 210.

(2) United Nations, *Repertory of Practice of United Nations Organs*, c. 1, New York, 1955, s. 175.

statüsündeki Hindistan'ın üyeliğini devam ettirdiklerini kabul ederek, her iki devletin de 4. madde şartları dışında otomatik olarak Teşkilâta üye olmalarını istemek; 3. Yalnız Pakistan'ın, yeni bir devlet olarak, 4. maddeye göre üyeliğe kabul edilmesi gerektiğini ileri sürmek; 4. Yalnız Hindistan'ın, yeni bir devlet gibi, 4. madde uyarınca üyeliğe kabulünü istemek. Genel Sekreter adı geçen iki devletin üyeliği hususunda 3. yolu seçmiştir. Başka deyimle, Pakistan Dışişleri Bakanının isteğini reddederek Hindistan'ın bünyesinde meydana gelen değişikliğin bu devletin gerek Milletlerarası kişiliğini, gerekse üyelik statüsünü etkilememiş olduğunu kabul etmiş, Pakistan'ı ise Hindistan'dan kopup ayrılan yeni bir devlet olarak saymıştır. (3) Genel Sekreter bu kararını, Sekreterliğin Hukuk Müşaviri Dr. Ivan Kerno'nun 12 Ağustos 1947 tarihli mütalâasına dayanarak almıştır.

Genel Sekreterin görüşüne uygun olarak, Güvenlik Meclisi 18 Ağustos 1947 tarihli oturumunda Pakistan'ın üyeliğine ilişkin tavsiye kararını aldıktan sonra, mesele 4. madde uyarınca Genel Kurula gitmiş ve bu organın 1. Komisyonu tarafından ele alınmıştır. Komisyonunda Arjantin temsilcisi, Pakistan'ın esasen — Hindistan'ın üyeliğini devam ettirmek suretiyle — Birleşmiş Milletler üyesi olduğunu, bu sebeple tekrar yeni üye gibi muamele görmemesi gerektiğini ileri sürmüştür. Arjantin temsilcisi görüşünü doğrulamak için Pakistan'ın Hindistan'dan ayrılırken bu devletin üyeliğini devraldığını iddia etmiştir. Temsilci ayrıca, Pakistan'ın yeni bir devlet olarak sayılması karşısında Hindistan'ın da aynı şekilde Teşkilât üyeliğine 4. maddede öngörülen usule göre, yani yeni bir devlet gibi alınması gerektiğini savunmuştur. Temsilci bundan sonra 1. Komisyona, Genel Kurulun Pakistan'ı 15 Ağustos 1947 den itibaren üye olarak ilân etmesini öngören bir karar tasarısı sunmuştur. Ancak bazı delegelerin meselenin hukukî yönlerinin aydınlatılmasının faydalı olacağını belirtmesi üzerine, 1. Komisyon bir yandan 4. madde uyarınca Pakistan'ı üyeliğe kabul eden bir karar tasarısını benimsemiş, öte yandan Arjantin temsilcisinin ortaya attığı hukukî meselenin incelenmesi ve hakkında bir rapor hazırlanması için Genel Kurulun 6. Komisyonuna (Hukuk İşleri Komisyonu) gönderilmesini kararlaştırmıştır. (4)

(3) Bknz. : Yueng - Li Liang, «Admission of India States to the United Nations» in *A. J. I. L.*, 1949, ss. 144 - 154.

(4) Gerek 6. Komisyonun hazırlamış olduğu raporu, gerekse Genel Sekreterliğin hukuk müşaviri Dr. Ivan Kerno'nun gene bu konuyla ilgili mütalâasını, yazımızın ikinci kısmında ele alacağız.

Genel Kurul, 30 Eylül 1947 tarihli oturumunda, 1. Komisyonun raporunu incelerken Komisyon sözcüsü, 6. Komisyonun vereceği mütalâanın Pakistan'ın üyeliğini kabul eden kararı hiçbir şekilde etkilemeyeceğini, mütalâanın Teşkilâtın ileride karşılaşılabileceği benzer olaylara ışık tutacağını açıklamıştır. Bunun üzerine, Genel Kurul aynı gün Pakistan'ı Teşkilâta üye olarak kabul eden bir karar almıştır. Böylece, Pakistan'ın üyeliğe alınması, yeni bir devlet gibi 4. madde usulüne göre olmuştur.

B. Birleşik Arap Cumhuriyetinin üyeliği :

Kahire'de Mısır ile Suriye devlet başkanlarının ve temsilcilerinin katıldığı toplantıdan sonra, 1 Şubat 1958 tarihli ortak bir bildiri ile Suriye ve Mısır'ın birleşerek «Birleşik Arap Cumhuriyeti» devletini kurdukları ilân edilmişti (5). Bu bünye değişiminin sonucunda, Birleşmiş Milletler üyelerinden iki devlet birleşerek tek bir devlet olarak ortaya çıkmışlardır. Birleşik Arap Cumhuriyetinin üyeliği, Teşkilâtın Hindistan - Pakistan meselesinden sonra konumuzla ilgili olarak karşılaştığı ikinci olaydır.

Birleşmenin ilânından sonra Mısır'ın Birleşmiş Milletler nezdindeki daimî delegesi, 24 Şubat 1958 de Genel Sekretere şu notayı göndermiştir :

21 Şubat 1958 de Mısır ve Suriye'de cereyan eden plebisit, Mısır ve Suriye halklarının ülkelerini tek bir devlet içinde birleştirme isteğini ortaya koymuştur. Birleşik Arap Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine, başkenti Kahire olan Birleşik Arap Cumhuriyetinin kurulduğunu ve adı geçen plebisit ile Başkan Cemal Abdül Nâsır'ın yeni Cumhuriyetin başkanı olarak seçildiğini bildirmekle şeref duymaktadır. (6)

1 Mart 1958 tarihli diğer bir nota ile Birleşik Arap Cumhuriyetinin Birleşmiş Milletler nezdindeki daimî delegesi Genel Sekretere aşağıdaki hususları bildirmiştir :

(5) *Keesing's Contemporary Archives, 1957-1958*, c. XI, London, Keesing's Pub. Ltd., 1958, s. 16085.

(6) *Revue des Nations Unies*, Mart 1958, No. 3, s. 24.

Dışişleri Bakanı (B. A. Cumhuriyetinin) 24 Şubat 1958 tarihli, Birleşik Arap Cumhuriyetinin kurulmasına ve Başkan Cemal Abdül Nâsır'ın seçilmesine ilişkin notaya binaen, Genel Sekreterden işbu notanın metninin :

1. Birleşmiş Milletler Teşkilâtının bütün üye devletlerine;
2. Birleşmiş Milletler Teşkilâtının diğer başlıca organlarına;
3. Birleşmiş Milletler Teşkilâtının tâli organlarına, özellikle Mısır veya Suriye'nin, ya da ikisinin de temsil edildikleri organlara gönderilmesini rica etmekle şeref duymaktadır.

Birleşik Arap Cumhuriyeti Hükûmeti, Birliğin bundan böyle Birleşmiş Milletlere üye ve Andlaşmanın hükümleri ile, bağlı olan tek bir devlet teşkil ettiğini, Mısır ile Suriye'nin diğer devletlerle akdetmiş oldukları bütün milletlerarası andlaşmaların, milletlerarası hukuk ilkeleri uyarınca akdedilmeleri sırasında öngörülmüş bulunan mülkî sınırlar içinde, muteberliklerini muhafaza edeceklerini ilân eder. (7)

Genel Sekreter yukarıki notaları aldıktan sonra, 7 Mart 1958 de, Birleşmiş Milletlerin bütün üyelerine, Teşkilâtın başlıca ve tâli organlarına aşağıdaki sözlü notayı yollamıştır :

Birleşik Arap Cumhuriyetinin isteği üzerine Genel Sekreter bütün Birleşmiş Milletler üyesi devletlere, Teşkilâtın başlıca ve tâli organlarına, Birleşik Arap Cumhuriyetinin 24 Şubat 1958 tarihli, adı geçen Cumhuriyetin kurulmasına ve Cemal Abdül Nasır'ın yeni Cumhuriyetin başkanı seçilmesine ilişkin notası ile 1 Mart 1958 tarihli diğer bir notayı gönderir.

Genel Sekreter, Birleşik Arap Cumhuriyeti Dışişleri Bakanının imzasını taşıyan ve Ömer Lütfi'yi B. A. Cum-

(7) Bu notanın metni için bknz : *ibid.*, s. 25. Birleşik Arap Cumhuriyeti hükûmeti bunlara benzer notaları, Birleşmiş Milletlerin muhtelif İhtisas Müesseselerine yolluyarak, Suriye ile Mısır'ın «Birleşik Arap Cumhuriyeti» adı altında tek üye gibi sayılmasını istemiştir.

huriyetinin daimî temsilcisi sıfatıyla Birleşmiş Milletler nezdine tâyin eden yetki belgelerini kabul etmiş bulunmaktadır... (8)

Genel Sekreterin bu sözü notasından sonra, Birleşik Arap Cumhuriyeti Teşkilâtın üyesi sayılmış ve bu statünün doğurduğu haklardan istifade etmiştir. Üzerinde durulması gereken nokta, yeni kurulan devletin yani B. A. Cumhuriyetinin Teşkilâtça 4. madde şartları dışında üye olarak kabul edilmiş olmasıdır.

C. Suriye'nin tekrar üyeliğe alınması :

28 Eylül 1961 de Suriye, askerî bir hükûmet darbesi neticesinde Mısır ile kurmuş olduğu Birleşik Arap Cumhuriyetinden ayrılmıştır. (9) Yeni hükûmetin başına geçen Kuzbari 30 Eylül 1961 tarihli telgrafında, Birleşmiş Milletler Genel Kurul Başkanına, Suriye'nin Birleşik Arap Cumhuriyetinden ayrıldığını ve kendisinin de Suriye Cumhuriyetinin başbakanı ve dışişleri bakanı olarak tâyin edildiğini bildirmiştir. 8 Ekim 1961 de Kuzbari Genel Kurul Başkanına yolladığı ikinci bir telgrafta şunları ileri sürmüştür :

... hatırlanacağı gibi Suriye Cumhuriyeti Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 3. maddesi gereğince Teşkilâtın aslî üyesi olup, üyeliğini Mısır ile beraber «Birleşik Arap Cumhuriyeti» adı altında devam ettirmiştir. «Bağımsız devlet statüsünü tekrar elde eden Suriye Cumhuriyeti Birleşmiş Milletlerden, Teşkilâtta yerini almak isteğinin tasdik edilmesini istemektedir... (10)

Genel Kurul Başkanı, Kurulun 13 Ekim 1961 tarihli oturumunda üye devlet temsilcilerine Suriye hükûmetinin isteğini açıklamış ve bu konuda muhtelif delegasyonlarla temaslarda bulunduğunu, genel eğilime göre Suriye'nin özel şartlar karşısında ve Birleşmiş Milletlerin aslî üyesi olması sebebiyle Genel Kurulda temsil edilmesine izin verilebileceğini söylemiştir. Herhangi bir itirazla karşılaşmayan bu teklif üzerine Suriye temsilcileri Genel Kurulun aynı tarihli oturumuna katılmışlardır. Böylece, Suriye'nin Teşkilâta tekrar üye olarak alınması 4. madde hükümleri dışında olmuştur. (11)

(8) *ibid.*, s. 24.

(9) *Keesing's ... 1961-1962*, s. 18437.

(10) Doc. O. N. U., A/4914, 9 Ekim 1961, in *Revue des Nations Unies*, Kasım 1961, No. 10, s. 14.

(11) Bknz : Richard Young, «The State of Syria : Old or New» in *A. J. I. L.*, 1962,

D. Senegal ve Mali Cumhuriyetlerinin üyelikleri :

Mali Federasyonunun 20 Haziran 1960 da bağımsızlığını kazanması üzerine, Mali Federal Hükûmeti Başkanı Modibo Keita Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine yolladığı 23 Haziran 1960 tarihli bir telgrafta, Mali Federasyonun bağımsızlığını kazandığını ve Birleşmiş Milletlere üye olmak istediğini bildirerek üyelik talebinin Andlaşmanın 4. maddesi gereğince Güvenlik Meclisine — gereken tavsiye kararının alınması için — sunulmasını istemiştir. (12) Güvenlik Meclisi, 27 Haziran 1960 tarihli 869. oturumunda, Mali Federasyonunun üyelik talebini incelemiş ve tavsiye kararını almıştır. (13)

Ancak, Genel Kurul 4. madde uyarınca üyelik hakkındaki kararını almadan, Federasyon parçalanmış ve yerine iki bağımsız devlet kurulmuştur : Senegal ve Mali. (14) Bunun üzerine, bir yandan Senegal Cumhuriyeti, öte yandan Mali Cumhuriyeti Güvenlik Meclisi Başkanına gönderdikleri 20 Eylül ve 22 Eylül 1960 tarihli mektuplarla Teşkilât üyeliğine kabul edilmelerini istemişlerdir. Güvenlik Meclisi, 28 Eylül 1960 tarihli 907. oturumunda her iki devletin üyeliği için ayrı ayrı tavsiye kararları almıştır. (15) Aynı gün Genel Kurul Senegal ve Mali'nin üyeliklerini kabul etmiştir. Her iki devlet 4. madde hükümleri gereğince üye olmuşlardır.

II. Birleşmiş Milletler Tatbikatının Milletlerarası Hukuk İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi

Birleşmiş Milletler tatbikatını inceledikten sonra, üye devletle-

ss. 482 - 488; Charles Rousseau, «Chronique des faits internationaux» in *R. G. D. I. P.*, 1962, ss. 413 - 416.

(12) *Documents officiels du Conseil de Sécurité, quinzième année, Supplément d'avril, mai et juin 1960*, Doc. S/4347.

(13) *ibid.*, Doc. S/4357.

(14) Mali Federasyonunun iki üyesi bulunuyordu, Senegal ve Fransız Sudanı, Federasyon 20 Ağustos 1960 da bağımsızlığını kazanmasına rağmen, milletlerarası hayatı uzun sürmemiş ve iki üye arasında önemli çatışmalar ortaya çıkmıştır. Nitekim, 20 Ağustos 1960 da Senegal yasama meclisi Federasyondan ayrılma kararını vermiş ve Senegal'i ayrı bir Cumhuriyet olarak ilân etmiştir. Bunun üzerine, 22 Eylül 1960 da Sudan yasama meclisi Federasyonun sona erdiğini kabul ederek, Sudan'ın bundan böyle Mali Cumhuriyeti adını taşıyacağını ilân etmiştir. Bknz : *Keasing's ... 1959 - 1960*, s. 17685.

(15) *Documents officiels du Conseil de Sécurité, quinzième année, Supplément de juillet, août et septembre 1960*, Doc. S/4543 ve Doc. S/4544.

rin bünyelerinde meydana gelen değişikliklerin üyelik statüsünü çeşitli şekillerde etkilemiş olduğunu görmüş bulunuyoruz. Gerçekten, 1947 de Teşkilât üyesi bir devletin (Hindistan) ülkesinden ayrılan Pakistan, yeni bir devlet gibi muamele görüp, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 4. maddesinde öngörülen usule göre üye olarak kabul edildiği halde, daha sonra 1958 de iki üye devletin birleşip kurdukları Birleşik Arap Cumhuriyeti, yeni bir devlet olarak sayılmamış; dolayısıyla Teşkilât üyeliğine 4. madde şartları dışında alınmıştır. Aynı şekilde 1961 de Suriye B. A. Cumhuriyetinden ayrıldıktan sonra Teşkilât üyeliğine 4. madde hükümleri dışında kabul edilmiştir. Nihayet, Mali Federasyonunun parçalanması üzerine, adı geçen devletin üyeliği için Güvenlik Meclisinin verdiği tavsiye kararı muteber sayılmamış ve Meclis parçalanma sonucunda kurulan iki yeni devlet hakkında tekrar tavsiye kararları almıştır.

Birleşmiş Milletler tatbikatında, bünye değişikliklerinin üyelik statüsü üzerindeki etkilerinin farklı şekilde tesbit edilmemesinin nedeni, 1947 de konumuzla ilgili olarak Teşkilâtça benimsenen milletlerarası hukuk ilkelerinin, 1958 den sonra geniş ölçüde terkedilmiş olmalarıdır. Gerçekten, 1947 yılında Hindistan ve Pakistan'ın üyelikleri meselesinde tatbikata hâkim olan ve ışık tutan ilkeler, 1958 de B. A. Cumhuriyetinin, 1961 de ise Suriye'nin üyeliği sırasında göz önünde tutulmamış, bu arada Senegal - Mali üyelikleri gene 1947 ilkelerine göre halledilmiştir.

A. 1947 de Birleşmiş Milletler Tatbikatı tarafından benimsenen İlkeler :

Genel Sekreter 1947 de, Hindistan'ın üyelik statüsünün değişmediğine ve Pakistan'ın yeni bir devlet gibi Teşkilâta 4. madde uyarınca alınmasına karar verirken, Sekreterliğin Hukuk Müşaviri Dr. Ivan Kerno'nun 12 Ağustos 1947 tarihli mütalâasını esas olarak almıştır. Hukuk Müşaviri mütalâasında şunları belirtiyordu :

Milletlerarası hukuk açısından mesele, bir ülkenin mevcut bir devletten kopup ayrılarak, yeni bir devlet olarak ortaya çıkmasıdır. Bu bakımdan, milletlerarası statüsü değişmeyen Hindistan bütün ahdî ödev ve hakları ile; dolayısıyla Birleşmiş Milletler üyeliğinin doğurduğu ödev ve haklarla devlet niteliğini devam ettirmektedir. Kopup ayrılan ülke, yani Pakistan yeni bir devlet teşkil ettiğinden, eski devletin ahdî ödevlerine ve haklarına ve şüphesiz Birleşmiş Milletler üyeliğine sahip olmayacaktır.

Milletlerarası hukukta bu durum İrlanda Hür Devletinin İngiltere'den ve Belçika'nın Hollanda'dan ayrılmasına benzemektedir. Adı geçen durumlarda, ayrılan kısım yeni bir devlet olarak sayılmış ve geri kalan kısım ise, eskiden yüklendiği ödevlerle istifade ettiği hakları devam ettiren bir devlet olarak varlığını sürdürmüştür. (16)

1947 de Birleşmiş Milletler tatbikatına yön veren ikinci belge, Genel Kurulun 6. Komisyonunun 11 Ekim, 1947 tarihli ve ilerideki tatbikata ışık tutmak üzere hazırlanmış olan aşağıdaki rapordur : (17)

1. Genel olarak, Birleşmiş Milletler üyesi olan bir devletin sadece Anayasasında veya sınırlarındaki değişiklikler yüzünden üyeliği sona ermez. Adı geçen devletin ödev ve haklarının kalkmış gibi sayılabilmesi için, önce bu devletin milletlerarası düzen tarafından tanınmış olan milletlerarası kişiliğinin sona erdiğini ispatlamak gerektiğini kabul etmek hukuk ilkelerine uygundur.

2. Yeni bir devlet kurulduğunda, ülkesi ve nüfusu ne olursa olsun; bunlar daha önce Birleşmiş Miletere üye olan bir devlete ait olsalar dahi, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının öngördüğü düzen içinde bu yeni devlet üyelik statüsüne ancak Andlaşma hükümlerine uygun bir şekilde üyeliğe kabul edilirse hak kazanır. (18)

Gerek Sekreterlik hukuk müşavirinin mütalâası, gerek 6. Komisyon raporunun dayandığı temel hukuk ilkesi şudur : Milletlerarası bir teşkilât ile üye devlet arasındaki ahdî ilişki, bu devletin milletlerarası kişiliğine bağlıdır. (19) Gerçekten, milletlerarası teşkilâtlara üye olmak, aslında çok taraflı bir andlaşmaya taraf olmaktır. Milletlerarası bir andlaşmaya taraf olmakta devam etmek, baş-

(16) Herbert W. Briggs, *The Law of Nations*, 2 b., New York, 1952, ss. 924 - 925.

(17) Genel Kurul 1. Komisyonunun, 6. Komisyona tevcih ettiği ve bu raporun hazırlanmasına mesnet teşkil eden soru şudur : «İleride, Birleşmiş Milletlere üye bir devletten ayrılarak milletlerarası hayata katılan bir devlet veya devletlerin tabi olacakları hukuk kuralları nelerdir?»

(18) United Nations, *Repertory ...*, c. 1. s. 176.

(19) D. P. O'Connell, *The Law of State Succession*, Cambridge, University Press, 1956, s. 65.

ka deyimle, bu andlaşmanın doğurduğu ödevleri yüklenmek ve tanıdığı haklardan istifade etmek için, taraf olan devletin milletlerarası kişiliğinde herhangi bir değişikliğin olmaması gerekir. (20) Hukukî açıdan, andlaşmaları yaşatan ve sürdüren, taraf devletlerin belirli bir zamanda açıklamış oldukları iradeleridir. İradeler ise dayanaklarını taraf devletlerin milletlerarası kişiliklerinde bulmaktadırlar. Milletlerarası kişiliklerin hüviyet değiştirmesi veya son bulmaları halinde, bunlara bağlı iradeler de değişmiş veya son bulmuş olur. Bu sebeple, değişime uğrayan veya son bulan iradeye sahip olan devletin, akdetmiş olduğu andlaşmalara artık taraf olarak sayılmasına imkân yoktur. Aynı şekilde, çok taraflı bir andlaşmaya — örneğin, Birleşmiş Milletler Andlaşmasına — taraf bir devletin milletlerarası kişiliği, dolayısıyla andlaşmayı akdederken açıklamış olduğu irade, hüviyetini değiştirir veya ortadan kalkarsa, adı geçen devletin söz konusu andlaşma ile hiçbir ilişkisi kalmıyacaktır. Bundan dolayı, Birleşmiş Milletlere üye bir devlet milletlerarası kişiliğini yitirdiği takdirde, bu devletin üyelik statüsünün de ortadan kalkması gerekir. (21) Aynı şekilde, Birleşmiş Milletlere üye bir devletin milletlerarası kişiliği değişime uğramamış veya son bulmamışsa, yani devam ediyorsa, bu devletin üyelik statüsü de devam edecektir.

Öte yandan, üyelik statüsünün, üye devletin milletlerarası kişiliğine bağlı olması şu sonucu doğurmaktadır : Birleşmiş Milletler üyesi bir devletin ülkesinden ayrılarak kurulan yeni devlet, ana devletin üyeliğini devralamaz. Burada karşılaşılan mesele, devletlerin halef olması durumunda, ahdî bağlantıların devredilip edilemeyeceği konusudur. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, milletlerarası bir teşkilâta üye olmak demek, çok taraflı bir andlaşmaya taraf olmak demektir. Böyle olunca, araştırılması gereken husus, çok taraflı andlaşmaların devredilip edilemeyeceğidir. Gerek milletlerarası tatbikatta, gerekse doktrinde artık yerleşmiş olan görüşe göre, yeni kurulan devlet, ahdî vecibeler bakımından, milletlerarası hayata sıfırdan başlamaktadır. Yeni devlet, ana devletin taraf olduğu andlaşmalarla bağlı değildir. Örneğin, Kuzey Amerika Sömürgeleri İngiltere'den ayrılıp bağımsızlıklarını ilân ettiklerinde İngiltere'nin taraf olduğu andlaşmalara halef olmamışlardır. Lâtin Amerika devletlerinin bağımsızlıklarını kazanmalarında, Belçika'nın Hollanda'

(20) J. L. Brierly, (ed. by. H. Waldock), *The Law of Nations*, Oxford, 1963, s. 154.

(21) Nagendra Singh, *Termination of Membership of International Organisations*, London, Stevens and Sons Ltd., 1958, s. 131.

dan ayrılmasında aynı ilke uygulanmıştır. (22) Bununla beraber, bu genel kuralın istisnaları da vardır : Ana - devlet ile yeni devlet aralarında akdettikleri bir andlaşma ile, bazı ahdî bağlantıların yeni devlete devredileceğini kararlaştırabilirler. Diğer taraftan, sınır andlaşmaları ile doğrudan doğruya ayrılan ülkeye ilişkin andlaşmaların (bu çeşit andlaşmalardan doğan haklara milletlerarası irtifak hakları da denmiştir) genel kurala istisna teşkil ettikleri ileri sürülmüştür. (23) Gene bazı yazarlara göre, ana - devletin ahdî bağlantılarını devredemeyeceğine ilişkin kuralın istisnalarından biri de çok taraflı idarî andlaşmalardır. Gerekçe olarak, bu andlaşmaların taraf olan devleti doğrudan doğruya ilgilendirmeyip, milletlerarası toplumun çıkarlarına hizmet ettikleri belirtilmektedir. Pakistan'ın Milletlerarası Çalışma Teşkilâtına otomatikman üye alınması, bu görüşü doğrulayan örnek olarak gösterilmiştir. (24) Ancak, siyasal nitelikteki andlaşmaların, özellikle Birleşmiş Milletler Andlaşmasının devredilemeyeceği kesindir. (25)

Hindistan ve Pakistan'ın üyeliklerine ilişkin Birleşmiş Milletler tatbikatı bu ilkelere uygun bir şekilde yürütülmüştür. Genel Sekreter, Hindistan'ın üyeliği hakkında karar verirken, bu devletin milletlerarası kişiliğini esas olarak almıştır. Öte yandan, Pakistan'ın ise, ana - devletin taraf olduğu çok taraflı andlaşmaları; dolayısıyla Birleşmiş Milletler üyeliğini devralamayacağı kararlaştırılmıştır. Zaten, Milletler Cemiyeti tatbikatında da aynı ilkelere göre hareket edilmişti. İrlanda Hür Devleti, Milletler Cemiyetinin aslî üyelerinden olan İngiltere'den ayrıldıktan sonra, Teşkilâta Eylül 1923 de, Misak'ın 2. maddesinin 2. fıkrası uyarınca yeni bir üye gibi kabul edilmişti. (26)

Birleşmiş Milletlerin, Mali ve Senegal Cumhuriyetlerinin üyeliklerine ilişkin tatbikatı da anılan ilkelere göre cereyan etmiştir. Mali Federasyonunun parçalanıp yerine iki yeni devletin kurulması üzerine, Güvenlik Meclisinde alınan tavsiye kararı muteber sayıl-

(22) McNair, *The Law of Treaties*, Oxford, 1961, ss. 601 - 603.

(23) Louis Le Fur, *Précis de Droit International Public*, 3 b., Paris, 1937, ss. 369-370.

(24) Paul Reuter, *Droit International Public*, Paris, P. U. F., 1958, s. 126; O'Connell *op. cit.*, s. 65.

(25) Charles de Visscher, *Théories et Réalités en Droit International Public*, Paris, Pedone, 1960, s. 217.

(26) F. P. Walters, *A History of The League of Nations*, London, Oxford University Press, 1960, s. 258.

mamış ve Meclis yeni devletler için baştan tavsiye kararları almıştır. Bu tatbikatın dayandığı gerekçeler şunlardır : Mali Federasyonu Devleti uğradığı bünye değişikliği sonucunda milletlerarası kişiliğini kaybetmiştir. Bu sebeple, Mali Federasyonu için alınan tavsiye kararının değeri kalmamıştır. Öte yandan, yeni kurulan Senegal ve Mali devletleri, ana - devlete yöneltmiş olan siyasal bir kararı (Güvenlik Meclisinin üyeliğe ilişkin tavsiye kararını) devralmamışlardır. Her iki devlet yeni birer milletlerarası kişi olarak ortaya çıktıklarından, haklarında yeni tavsiye kararlarının alınması gerekmiştir.

Bünye değişikliklerinin üyelik statüsü üzerindeki etkilerinin tesbit edilmesinde, değişikliğe taraf olan devletlerin milletlerarası kişiliklerini kıstas olarak almak, milletlerarası hukuk ilkelerine uygun bir çözüm yoludur. Oysa 1958 den sonra, Birleşik Arap Cumhuriyetinin ve Suriye'nin üyelikleri sırasında durum değişmiştir.

B. Birleşmiş Arap Cumhuriyeti ve Suriye'nin üyeliklerine ilişkin tatbikatta 1947 ilkelerinin terkedilmesi .

Birleşik Arap Cumhuriyetinin üyeliği ile ilgili tatbikatı yazımızın birinci bölümünde inceledik. Birleşmiş Milletler üyelerinden Mısır ve Suriye'nin birleşerek, Birleşik Arap Cumhuriyeti adı altında kurdukları yeni devletin, 4. madde şartları dışında, yani otomatik olarak Suriye ve Mısır'ın yerine Teşkilât üyeliğine alındığını gördük. Bu tatbikat, 1947 de Teşkilâtça benimsenen ilkelerle bağdaştırılabilir mi? Adı geçen iki devletin bünyelerinde meydana gelen değişikliklerin, üyelik statüsü bakımından etkileri tesbit edilirken «milletlerarası kişilik» kıstası uygulanmış mıdır?

Kanımızca, Birleşik Arap Cumhuriyetinin Teşkilâta otomatikman, başka deyimle, yeni üye muamelesi görmeden kabul edilmesi, bünye değişikliklerine taraf olan devletlerin milletlerarası kişiliklerinde meydana gelen değişiklikler göz önünde tutulmadan olmuştur. Dolayısıyla, Birleşik Arap Cumhuriyeti tatbikatı 1947 ilkelere aykırıdır.

Gerçekten, 1958 de Suriye ile Mısır devletleri birleşirken, bağımsız devlet niteliklerini ve milletlerarası kişiliklerini yitirmişlerdir. Bu birleşme sonunda ortaya çıkan Birleşik Arap Cumhuriyeti yeni bir devlet niteliğinde olup, yeni bir milletlerarası kişiliğe sahiptir.

Milletlerarası tatbikatın tanıdığı çeşitli birlik şekillerinde (maddî ve şahsî birlikler, federatif birlikler v. s.) birliğe taraf olan devletlerin milletlerarası kişiliklerinin hangi ölçüde etkilendiğini gösteren belgeler, bu birliklerin kurucu adlaşmalarıdır. (27) Nitekim, Birleşik Arap Cumhuriyetini kuran iki belge vardır: 1 Şubat 1958 tarihli ortak bildiri ile 5 Mart 1958 tarihli geçici anayasa. (28) Adı geçen belgeler incelenecek olursa, Mısır ile Suriye'nin milletlerarası kişiliklerini kaybettikleri anlaşılır. Gene aynı belgelerden, yeni kurulan Birleşik Arap Cumhuriyetinin, iki ayrı devleti kapsayan bir birim teşkil etmediği ve *per se* bir devlet olduğu ortaya çıkmaktadır. Birleşik Arap Cumhuriyetinin kurulduğunu ilân eden ortak bildiride, «Suriye ve Mısır'ın birleşerek «Birleşik Arap Cumhuriyeti» adı altında tek bir devlet teşkil» ettikleri açıklanmıştır. Geçici anayasanın 1. maddesinde, «Birleşik Arap Devleti, demokratik, bağımsız, egemen bir Cumhuriyettir...» denilmektedir. Gene ortak bildiride, «Yürütme kudreti, Devlet başkanına aittir ... yasama kudreti tek bir yasama meclisinindir. Yeni Cumhuriyetin tek bir bayrağı, tek ordusu, tek halkı olacaktır.» denilmektedir. Öte yandan, Suriye ve Mısır devlet statüsünü kaybederek, tek bir devletin bölgeleri durumuna girmişlerdir. Geçici anayasada, Suriye ve Mısır «devlet» olarak anılmamaktadır. Örneğin, 58. maddeye göre, «Birleşik Arap Cumhuriyeti iki bölgeden müteşekkildir: Suriye ve Mısır.» Suriye ile Mısır ayrıca milletlerarası kişiliğin en önemli kısıtası sayılan *Treaty-making power* larını da yitirmiş oluyorlardı; geçici anayasanın 56. maddesi bu yetkiyi münhasıran yeni devletin Cumhurbaşkanıya vermektedir. (29)

1947 ilkelerinin ışığı altında, yani «milletlerarası kişilik» kısıtasına göre, bu iki devletin bünyelerinde meydana gelen değişikliklerin üyelik statüsü bakımından etkileri, kanımızca şunlardır:

(27) Singh, *op. cit.*, s. 131.

(28) Bu belgelerin metinleri için bkz: Eugene Cotran, «Some Legal Aspects of the Formation of the United Arab Republic and the United Arab States» in *I. C. L. Q.* 1959, ss. 372 - 380.

(29) Birleşik Arap Cumhuriyeti içinde Mısır ile Suriye'nin milletlerarası kişiliklerini kaybettiklerini *a contrario* bir delil ile de doğrulamak mümkündür 8 Mart 1958 de imzalanan bir andlaşma gereğince, Birleşik Arap Cumhuriyeti ile Yemen arasında, Birleşik Arap Devletleri adı altında Federal bir birlik kurulmuştu. Birliğin kurucu andlaşmasının 2. maddesi uyarınca, «Her devletin kendi hükûmet şeklini ve milletlerarası kişiliğini muhafaza edeceği» öngörülmüştü. Bknz: *Keesing's ... 1957-1958*, s. 16085.

a. Suriye ve Mısır devletleri, birleşme sonucunda milletlerarası kişiliklerini kaybetmişlerdir. Dolayısıyla, Birleşmiş Milletler Teşkilâtındaki üyelikleri sona ermiştir.

b. Birleşik Arap Cumhuriyeti, milletlerarası düzende yeni bir milletlerarası kişiliğe sahiptir. Bu sebeple, Birleşmiş Milletler Teşkilâtına, yeni bir devlet gibi, Andlaşmanın 4. maddesi uyarınca Güvenlik Meclisinin tavsiyesi ve Genel Kurulun kararı üzerine - kabul edilmesi gerekir.

Oysa, Genel Sekreter bu yolu seçmiyerek, 1947 ilkeleri ile çelişme durumunda olan şu görüşü benimsemiştir: Mısır ile Suriye, birbirlerinin içinde eriyerek yeni bir birim kurmuşlardır. Adı geçen iki üye devletin milletlerarası kişilikleri sona ermemiş; fakat mezedilmiş bir şekilde yeni kurulan birimin içinde devam etmiştir. Başka deyimle, Mısır ve Suriye'nin üyelikleri, Birleşik Arap Cumhuriyetinin üyeliğinde devam etmektedir. Bundan dolayı, Birleşik Arap Cumhuriyeti aslında yeni bir üye olmayıp, Teşkilâta otomatik olarak alınabilir. (30). Milletlerarası hukuk kuralları bakımından, Genel Sekreterin görüşünü benimsemeye imkân yoktur. Ayrıca, siyasal niteliği açık olan bir işlemin gerekçesini hukuk kuralları ile beslemek ve yeni «hukukî buluşlar» ortaya atmak, Teşkilâta faydadan fazla zarar verir. Gerçekten, iki devletin - birbirlerinin içinde eriyerek de olsa - birleşmesi ile bir devletin parçalanması arasında, hukukî etkiler bakımından fark yoktur. Her iki durumda da, devletlerin milletlerarası kişilikleri ortadan kalkmaktadır. (31). Suriye ve Mısır'ın birleşmesi bu kurala istisna teşkil edemez. Her iki devlet, milletlerarası kişiliklerini kaybetmişlerdir. Bu sebeple, yeni devlete, yani Birleşik Arap Cumhuriyetine üyeliklerini devredemezler.

1961 de Birleşik Arap Cumhuriyetinden ayrılan Suriye de, 1947 ilkelerine aykırı olarak, Teşkilâta otomatikman alınmıştır. Birleşik Arap Cumhuriyetinin üyeliği sırasında ortaya atılan yanlış görüşe dayanılarak, Suriye'nin, Birleşik Arap Cumhuriyeti çerçevesi içinde, üyelik statüsünü devam ettirdiği ileri sürülmüştür. Suriye'nin otomatik olarak üyeliğe alınmasının dayanağı, bu devletin milletlerarası kişiliğini, Birleşik Arap Cumhuriyeti adı altında devam ettirdiği kanısıdır. Oysa, yukarıda da gördüğümüz gibi, Suriye'nin

(30) Cotran, *op. cit.*, s. 364.

(31) Oppenheim - Lauterpacht, *op. cit.*, s. 155.

milletlerarası kişiliği 1958 deki birleşme ile son bulmuştur. Öte yandan, 1961 hükûmet darbesinden sonra, Suriye Birleşik Arap Cumhuriyetinden ayrılmış ve yeni bir milletlerarası kişiliğe sahip olmuştur. (32). Söz konusu ayrılma milletlerarası hukuk açısından, basit bir *sécession* (Bir ülkenin mevcut bir devletten ayrılarak yeni bir devlet kurması) olayıdır. (33). Pakistanın, Birleşmiş Milletler üyesi Hindistanın ülkesinden ayrılarak yeni bir devlet kurması ile Suriye'nin Birleşmiş Milletler üyesi Birleşik Arap Cumhuriyetinden ayrılması arasında, milletlerarası hukuk bakımından herhangi bir fark yoktur. Genel Kurul 6. Komisyonunun 11 Ekim 1947 tarihli raporunda yer alan ve Birleşmiş Milletler tatbikatına ışık tutması gereken ilkelere göre, «yeni bir devlet kurulduğunda, ülkesi ve nüfusu ne olursa olsun; bunlar daha önce Birleşmiş Milletlere üye olan bir devlete ait olsalar dahi ... bu yeni devlet üyelik statüsüne, ancak Andlaşma hükümlerine (4. madde) uygun olarak üyeliğe kabul edilirse» hak kazanmaktadır. Böyle olunca, 1961 de Suriye'nin Birleşmiş Milletlere, tatbikatta olduğu gibi otomatikman değil, Andlaşmanın 4. maddesi şartlarına göre alınması gerekirdi.

Suriye'nin Birleşik Arap Cumhuriyetinden ayrılması diğer bir meseleyi ortaya koymuştur : Birleşik Arap Cumhuriyetinin milletlerarası kişiliği, adı geçen ayrılma sonunda değişikliğe uğramış mıdır? Meselenin önemi açıktır. Gerçekten, eğer Birleşik Arap Cumhuriyetinin milletlerarası kişiliği değişmişse, bu devletin de Teşkilâta yeni bir üye gibi kabul edilmesi gerekir. 1947 de Hindistanın üyelik statüsünü devam ettirmesi, Genel Sekreterin bu devletin milletlerarası kişiliğinin değişmediğini bildirmesi üzerine mümkün olmuştur. Oysa, 1961 de Birleşik Arap Cumhuriyeti hakkında buna benzer bir karar alınmadığı gibi, böyle bir mesele yokmuş gibi hareket edilmiş ve Birleşik Arap Cumhuriyeti üyeliğine devam etmiştir.

Sonuç :

Birleşmiş Milletler üyelerinin bünyelerinde meydana gelen değişikliklerin, üyelik statüsü üzerindeki etkilerinin tesbit edilmesinde, değişikliğe taraf olan devletlerin milletlerarası kişiliğinin göz

(32) Young, *op. cit.*, s. 483.

(33) Rousseau, *op. cit.*, s. 413.

(34) United Nations, *Repertory ...*, c. 1, ss. 177-178.

önünde tutulması en doğru çözüm yoludur. Milletlerarası kişiliğin kıstas olarak alınması üyelik statüsünün gerçek anlamına uygundur. Birleşmiş Milletlerde üyeliğe kabul edilme, basit bir idarî işlem olmayıp, iki taraflı irade beyanına dayanan bir tasarruftur. Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 4. maddesine göre, herhangi bir devletin üye olabilmesi, bu devlette aranılan birtakım niteliklere bağlıdır. Üyeliğe kabul kararı, aslında Teşkilâtın açıkladığı bir değer yargısını da kapsamaktadır. Öte yandan, üyeliğe başvuran devlet özel bir tasarruf ile Birleşmiş Milletler Andlaşmasının hükümlerine uyacağını taahhüt etmektedir. Gerçekten, üyelik için başvuran devlet, Genel Sekretere, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının doğurduğu ödevleri yüklenmeğe hazır olduğuna dair bir «ödevleri kabul etme belgesi» sunmaktadır. Bu belge şu şekilde kaleme alınmaktadır: «... devleti bundan böyle Birleşmiş Milletler Andlaşmasının vecibelerini kayıtsız olarak kabul eder ve üye olduğu günden itibaren, bu ödevlere sadık kalacağını taahhüt eder.» (34). Gerek Teşkilâtça verilen değer yargısının, gerekse üye devletin «ödevleri kabul etme» taahhüdünün dayanağı, söz konusu devletin milletlerarası kişiliğidir. Bu bakımdan, milletlerarası kişiliğin değişmesi ile üyelik statüsünün mesnedi de ortadan kalkmaktadır.

Ancak, belirli bir kıstasın benimsenmesi, üyelik konusuna ilişkin meseleleri halletmek için yeterli değildir. Kıstasın seçilmesi kadar, bunu belirli olaylara uygulayacak olan makamın tesbit edilmesi de önemlidir. Nitekim, bünye değişikliğine uğrıyan devletlerde milletlerarası kişiliğin değişip değişmediğini kararlaştırmak için, önceden belirtilmiş bir makamın yetkisini kullanması gerekmektedir. İncelediğimiz meselelerde böyle bir yetkiyi kullanan Genel Sekreter olmuştur. Birleşmiş Milletler Andlaşmasında öngörülmemiş bulunan bu yetkiyi, Genel Sekreter tatbikat sonucunda elde etmiştir.